

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" – אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

עיר התורה שקרובה אליך

תורת פרשת עקב המלך

בחובת הכוונה באמירת הברכות:

דברים פרק ז (יב) וְהָיָה עִקְבֹּב תִּשְׁמָעוּן אֶת הַמְשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וְשָׁמַרְתֶּם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר יִקְוֶה אֶלְהֵיךָ לִךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַזִּוְסָד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם:

רמו מהפרשה שצריך לכוון בהזכרת שם השם:

"והיה עקב" וכו' עבירות שאדם דש בעקביו הן בעברו של האדם כמאמר דוד "עוון עקבי יסובני" כי כל עבירה אפי' הקלה שלא נוהר בה נהפכת לקשה. ולענ"ד יש לרמוז בפסוק הראשון "והיה עקב תשמעון" "והיה" אותיות שם השם, לרמוז שהזכרת שם השם היא אחת העבירות שדש האדם בעקביו ואינו נוהר בכונתו.

דברי הוזהר במעלת המכוון בברכותיו ועי"ז מוריד שפע:

זוהר - רעיא מהימנא כרך ג (דברים) פרשת עקב [דף רע ע"ב] והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגו' ואכלת ושבעת וברכת את יי' אלהיך וגו' פקודא דא לברכא ליה לקודשא בריך הוא על כל מה דאכיל ושתי ואתהני בהאי עלמא ואי לא בריך אקרי גולן לגבי קודשא בריך הוא דכתיב (משלי כח) גולן אביו ואמו וכו' ועל דא אצמריך ב"נ לשואה רעותיה ברוז דברכאן בגין דיתברכון אבהן ובגין כלא כחדא ומאן דמברך לקודשא בריך הוא אתברך ונמיל חולקיה מאינון ברכאן בקדמיתא דכל עלמא לתתא, כיון דשמא דקודשא בריך הוא מתברך מתמן נחית ושרא על רישיה חולקא קדמאה, והא אוקימנא דכתיב (שמות כ) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך (אזכיר כמה דאת אמר (תהלים כ) יזכור כל מנחתך וגו' ואתמסכן לתתא כד סלקין אינון ברכאן מתתא לית פתחא ופתחא לעילא, ולית ממנא לעילא דלא פתח כל אינון פתחין ומכרזי ואמרי בכל אינון רקיעין דא איהו דורונא דמלכא דשדר פלוני דא הוא דורונא בקימא כדקא יאות. רשב"י מלמדנו אם אינו מברך נחשב לגולן ומאיך אם מברך בכונה מתברך הראשון וכל פמליא של מעלה מביאים את ברכתו ומכרזים זו המתנה של פלוני. ונלע"ד שמדברי הוזהר אשר התחיל בפסוק והיה עקב וממשיך בפסוק ואכלת ושבעת ומדבר ממעלת המכוון בברכותיו אפ"ל שהרמוז לדרשת חז"ל לדברים שאדם דש בעקביו והן הכוונה בברכות ובהזכרת שם השם וזה נרמוז בתיבת והיה כנ"ל.

חובת הכוונה בברכות:

וכתב האריז"ל בשער הכוונות בריש שער הברכות ז"ל הקדמה א' קטנה הנה בכל פעם שאתה מזכיר ומברך ומוציא מפיך שם ההויה בכל מקום תכוין לכלול ביחד הויה אדני לפי כי בכתיבתו הוא הויה ובקריאתו הוא אדני כוודע גם צריך לכוין בכל פעם שתוציא מפיך שם הויה בכל מקום שיהיה הוזהר לכוין בזה כי הוא סוד קשר המלכות עם ז"א באופן זה כי הנה כתוב בשם הויה ותכוין כי ג' אותיות יה"ו הוא ז"א וה"א אחרונה שבשם שהיא מלכות תכוין שנעשה שם שלם שהיא שם אדני באופן שתצייר שם הויה בלבך ותכוין בה' אחרונה לשם אדני שהיא הנוק' והיא ה"א אחרונה של ההויה:

עיקר השגת רוח הקודש תלוי בכוונת הברכות:

וכתב האריז"ל בשער רוח הקודש דף ח ע"ב וז"ל גם א"ל מורי ז"ל. כי עיקר השגת האדם אל רוח הקדש. תלויה ע"י כונת האדם וזהירות בכל ברכת הנהיגין. לפי שעל ידם מתבטל כח אותם הקליפות. הנאחזות במאכלים החומריים. ומתדבקים בהם באדם. האוכל אותם. וע"י הברכות שעליהם. הנאמרות בכונה. הוא מסיר מהם הקליפות ההם. ומזכך החומר שלו. ונעשה זך. ומוכן לקבל קדושה. והזהירני מאד בזה. והובא בכה"ח סימן רב ס"ק א.

ברכה בלי שם ומלכות אינה ברכה:

ומבואר במסכת ברכות דף מ ע"ב גופא, אמר רב כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה. ורבי יוחנן אמר כל ברכה שאין בה מלכות אינה ברכה. אמר אביי כוונתיה דרב מסתברא, דתניא [דברים כ"ו] לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי. לא עברתי מלברכך, ולא שכחתי מלהזכיר שמך עליו, ואילו מלכות לא קתני. ורבי יוחנן תני ולא שכחתי מלהזכיר שמך ומלכותך עליו. וכן פסק הרמב"ם הלכות ברכות פרק א הלכה ה וכל ברכה שאין בה הזכרת השם ומלכות אינה ברכה אלא אם כן היתה סמוכה לחבירתה. וכן השולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכת הפירות סימן ריד סעיף א: כל ברכה שאין בה הזכרת שם ומלכות,

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" – אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

אינה ברכה, ואם דילג שם או מלכות, יחזור ויברך, ואפילו לא דילג אלא תיבת העולם, לבד, צריך לחזור ולברך, דמלך לבד אינה מלכות.

דברי בעל יסוד שורש העבודה:

וכתב בספר יסוד ושורש העבודה בשער השני בשער האשמורת וז"ל גם יזהר האדם מאוד כשיאמר באיזה ברכה אלהינו מלך העולם שלא יחטוף ג' תיבות אלו רק שיחשוב פי' הלע"ז של תיבות אלו ולשמוח בשמחה עצומה בתיבת אלהינו על אלהותו ית' ויתעלה עלינו עם קדוש, ובתיבות מלך העולם על גודל מלכותו, כי בודאי מה שאמרו בגמרא הקדושה ברכות דף מ ע"ב כל ברכה שאין בה שם ומלכות אינם ברכה, אין כוונתם שיאמר שם ומלכות בפיו ולבו בל עמו להבין פי' הלע"ז עכ"פ, כי מה בזה שאומר האדם ה' אלהינו אם לא חשב בלבו ממש לנוכח שאתה ה' אלהינו, איך יחשב זה לשם ב"ה וב"ש שחייבנו רז"ל להזכיר בברכה, גם תיבות מלך העולם אם יאמר מלך העולם רק בשפתיו וחוטף מיד לומר תיבות אחרות של הברכה ולא כיוון בלבו לנוכח פי' הלע"ז עכ"פ שאתה הוא מלך על כל העולם איך יחשב זה למלכות בברכה זו שחייבנו רז"ל אוי לאותה בושע עכ"ל.

מעשה במהר"ם גלנטי במעלת כוונת השם:

מעשה שהיה עם המהר"ם גלנטי זצ"ל שבזמנו התפרסם ישמעאלי אחד שכל מי שישע לו חולה ורוצה לדעת אם יקום ממחלתו היה הולך לישמעאלי וככל אשר יאמר כן יהיה, הדבר היה לפלא כיצד זכה לדבר זה, התעניין המהר"ם גלנטי ובתור שהיה רבן של ישראל היה מפורסם קבע פגישה עם הישמעאלי, קבלו בסבר פנים יפות וישבו לשוחח ושאלו המהר"ם גלנטי שגילה לו מהו סודו שיוודע על מצב החולה, השיבו הישמעאלי כי דבר זה אינו יכול לגלות כיון שזה סוד גדול שעבר אליו מאבותיו ואסור לגלותו, אך שכנעו המהר"ם שהוא יודע שבעה חכמות והוא מוכן ללמדו בתנאי שגילה לו ובאופן כזה אינו מגלה סתם סודו, השתכנע הישמעאלי אך אמר למהר"ם שזה מאוד קשה והוא לא יוכל לע"ב תנאים, אך המהר"ם הבטיח לע"ב כל משימה קשה ככל שתהיה, אמר לו הישמעאלי א"כ עליך לצום שלשה ימים ותביא איתך בגדים נקיים ביום השלישי ואני ילמד אותך, ואכן כך עשה וצם שלושה ימים וביום השלישי בא אליו עם בגדים נוספים, הכניסו הגוי לחדר תוך חדר ולאחר מכן יוצאין לחצר גדולה ושם במרובה יש מקווה ואמר לו שצריך לעשות הכל כמותו, והגוי התפשט ומבל עלה ונסתפג והתלבש בגדים אחרים וכן עשה המהר"ם, ולאחר מכן הכניסו לחדר תוך חדר כשבעה חדרים ולבסוף יש פתח נמוך שבכדי להיכנס צריך להתכופף וחשש המהר"ם שמא יש איזה פסל וכלן כיון בדעתו שאינו משתחוה לשום דבר רק לקב"ה ונכנס אחריו, אמר הגוי הגיע הזמן לגלות לך הסוד והנה לנגד עיניהם עומד על הקיר פרוכת משובצת אבנים יקרות בזהקת ואז ניגש הגוי ופתח הפרוכת ונתגלה לנגד עיניו שם הו-י-ה על מס של זהב, הסביר הגוי שבכל זמן שהוא נשאל עושה כסר הו"ל ואז נכנס לפני ולפנים ופותח הפרוכת ורואה אם השם בזהק ומאיר סימן שיחיה ואם השם עמום סימן שימות. יצא המהר"ם בהתפעלות באיזה נקיות וכבוד עושה הגוי רק לראות את שם השם בלבד ועי"ז מתגלה מצב החולה, אנו בני"י שהוגים שם השם בכל יום עשרות פעמים בלי שום הכנה ובלי כוונה או לנו מאותה בושע ומאותה כלימה, ולכן יצא המהר"ם ודרש ברבים על קדושת וכוונת שם השם שחייב כל אדם לכוון בברכותיו ובתפילתו.

שבת שלום ומבורך
מרדכי מלכא